

Vedlegg 4 til konkurransebestemmelsene
Begrunnelse for unntak fra krav til om vekting av klima- og miljøhensyn

Rammeavtale om kurs- & konferanse-tjenester

Kunnskapsgrunnlag om klimaavtrykk og miljøbelastning ved anskaffelsen av kurs- & konferansetjenester

I forbindelse med anskaffelsen har Politiets Fellestjenester (PFT) gjennomført tiltak for å danne kunnskapsgrunnlag for relevante krav eller kriterier.

Sommeren 2026 sendte PFT ut en markedsundersøkelse via KGV i markedet for blant annet for å kartlegge hvilke miljø- og klimatiltak som kan stilles i konkurransen. Ett ledd i dette var å få innspill og forslag fra markedet til krav og/eller tildelingskriterier som kan bidra til å redusere anskaffelsens klimaavtrykk og miljøbelastning.

I tillegg har PFT gjennomført én-til-én møter med et utvalg leverandører, hvor blant annet ble hentet innspill til hvilke krav til klima og miljø som kunne stilles.

PFT har videre gjennomgått Direktoratet for forvaltnings- og økonomistyrings (DFØ) konkurransedokumenter fra 2026 for rom og frokost, for å få innsikt i hvilke klima- og miljøkrav som kunne stilles til leverandørmarkedet. Leverandørene innen rom og frokost er i praksis i stor grad de samme som leverandørene innen kurs- og konferansetjenester, og PFT har derfor lagt deler av DFØs vurderinger til grunn også for denne konkurransen.

Av DFØ sine dokumenter fremgår det at markedet for rom og frokost er relativt modent når det gjelder å redusere klima- og miljøbelastninger, og at markedet har jobbet systematisk med dette siden den første statlige fellesavtalen på området ble inngått, blant annet gjennom konkrete tiltak og omfattende miljøsertifisering.

PFT har i tillegg gjennomgått andre oppdragsgiveres anskaffelsesdokumenter innen kurs & konferansetjenester. Gjennomgangen viser at noen oppdragsgivere benytter klima- og miljø som tildelingskriterium, mens andre stiller det som minstekrav i kravspesifikasjon og avtale. Begrunnelsen for å stille det som krav i kravspesifikasjonen er at markedet anses modent og det gir en bedre klima- og miljøeffekt sammenlignet med å ha det som tildelingskriterium. Felles for begge tilnærminger er at oppdragsgiverne prioriterer de mest sentrale klima- og miljøbelastningene, som energi, vann og ulike former for avfall.

Til sist har PFT har kartlagt hvilke miljøsertifiseringer som finnes i markedet. Kartleggingen viser både miljøledelsessystemer og miljøsertifiseringer i markedet, som kan benyttes. Det omfatter Svanemerket, Miljøfyrtårn og Green Key:

- Svanemerket er det offisielle nordiske miljømerket. Svanemerket stiller strenge miljøkrav til konferansetjenester, inkludert avfallsreduksjon, energibruk og innkjøp av mat.
- Miljøfyrtårn er den mest brukte nasjonale ordningen i Norge – og egner seg for kurs- og konferansetsteder, hvor kriteriene er tilpasset tjenestenæringen. Forberedelser gjøres ofte via etablerte sertifiseringskurs for å oppfylle felleskriteriene.
- Green Key er en internasjonal miljøsertifisering rettet spesifikt mot overnattingssteder og serveringssteder, støttet av FN (UNWTO). Ordningen er basert på ISO 14001.

Samlet har PFT, gjennom markedsdialogen, kartlegging av andre konkurransedokumenter og søk på Internett, identifisert følgende som de mest relevante og vesentlige klima- og miljøbelastningene ved kjøp av kurs- og konferansetjenester:

- Energiforbruk (herunder oppvarming og bruk av elektrisitet).
- Vannforbruk.
- Avfallshåndtering.
- Bruk av renholds- og hygieneprodukter.
- Klima- og miljøvennlig mat, kjøttforbruk og matsvinn.
- Bruk av forbruksvarer.
- Bruk av engangsartikler.
- Transport til og fra hotell.

Kravene A51 – A58 i tabellen under viser de elementene som er vurdert å påvirke tjenestene mest.

Krav nr.	Minimumskrav	Beskrivelse / dokumentasjonskrav
A51	Krav til rutiner for ivaretagelse av miljøhensyn / miljøpåvirkning Leverandør skal proaktivt jobbe med å redusere miljøpåvirkningen. Leverandør skal ha rutiner for å redusere miljøpåvirkningen fra leveransen gjennom kontraktsperioden. Dette skal inkludere mål og tiltak for å redusere mål og tiltak for å redusere både klimabelastningen og miljøskadelig påvirkning.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal dokumentere dette ved å levere tredjepartssertifisert miljøledelse (ISO 14001, EMAS, Miljøfyrtårn eller tilsvarende), miljømerking type 1 (EU Ecolabel, Svanemerket, eller tilsvarende) eller Green Key eller tilsvarende som dokumentasjon på at kravet er oppfylt. Leverandører som leverer annen dokumentasjon har det juridiske ansvaret for å dokumentere at denne anses likeverdig/tilsvarende med de merker som spesifisert ovenfor. Leverandører som tilbyr andre ordninger, har det juridiske ansvaret for å dokumentere i tilbudet at deres ordninger kan anses likeverdig/tilsvarende med de merker som spesifisert ovenfor. Leverandører som tilbyr alternativ dokumentasjon, må i tilbudet dokumentere fungerende systemer /rutinger og at disse vil være ivaretatt gjennom kontraktsperioden. Bakgrunnen for at nevnte merkeordninger/sertifiseringer likestilles er at det er vurdert at kravene til leverandør og tjenesten glir inn i hverandre ift. behovet for kurs og konferansetjenester. Med dette som utgangspunkt sidestilles godkjennes samtlige av nevnte merke- og sertifiseringsordninger.
A52	Tiltak for å redusere klimafotavtrykk fra matservering Leverandøren skal ha tiltak som reduserer forbruket av kjøtt, og særlig rødt kjøtt (drøvtyggere), og heller tilby et større utvalg av plantebaserte retter og fisk. Leverandøren skal alltid ha minst et fullverdig vegetaralternativ tilgjengelig på eventuell meny/buffet. Dette gjelder både servering av mat i forbindelse med overnatting og arrangementer. Leverandør skal tydeliggjøre for Kunden hvilke alternativer for vegetar og fisk som kan tilbys ved arrangementer. Vegetarrettene skal være fullverdige alternativer til kjøttrettene med tanke på kvalitet og ernæring.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvilke tiltak de har for å ivareta kravet.

Krav nr.	Minimumskrav	Beskrivelse / dokumentasjonskrav
A53	Avfallssortering Det skal være tilrettelagt for at bygningens/bygningenes avfallstrømmer går til materialgjenvinning, slik at dette ikke blandes med eventuelt deponerings- eller forbrenningsavfall. Leverandør følger kommunens rutiner for kildesortering av avfall for det enkelte kurs- & konferanse-sted.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvordan de innfrir kravet.
A54	Engangsartikler på rom Leverandøren skal fra avtaleinngåelse ikke benytte engangsartikler på rom for overnatting. Kravet gjelder ikke emballasje av produkter som eksempelvis kaffekapsler eller teposer. Men kravet gjelder bestikk, kopper, glass, tallerkener og hygieneartikler som dusjsåpe, sjampo, mv.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvordan de innfrir kravet.
A55	Engangsartikler på spisested Merk: Dette kravet gjelder kun for de lokasjoner som har egne lokaler for matservering (slik som frokost, lunch, middag, etc.). Engangsartikler (som tallerkener, kopper, glass og bestikk), og porsjons- eller småforpakninger skal ikke benyttes på kurs- og konferansestedets spisested, fra tidspunktet for avtaleinngåelse. Kravet gjelder ikke beholdere til take-away til eksempelvis kaffe.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvordan de innfrir kravet.
A56	Informasjon til gjester for å redusere vask og rengjøring Leverandøren skal gi informasjon til gjestene for å styrke incentivene til reduksjon av vask av håndklær, rengjøring av rom, sengetøy, mv. ved opphold i rom for overnatting i mer enn én natt.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvordan de innfrir kravet.
A57	Transport Leverandøren skal – der det er mulig – tilrettelegge for at gjestene kan velge miljøvennlige transportmetoder for fremkomst til kurs- og konferansestedet, som for eksempel lading av elektriske biler.	Ja/nei i bilag 2. Leverandør skal beskrive hvordan de innfrir kravet.
A58	Rapport På forespørsel fra kunden skal leverandør levere rapporter som viser forbruket for hvert av kravene i krav A50 – A53. Det åpnes for at rapportene er de samme som leveres til sertifiseringsordningen leverandør er medlem av.	Ja/nei i bilag 2. I bilag 2 skal leverandør beskrive hvilke muligheter de har for å levere rapporter.

Krav og tiltak for å redusere klima- og miljøbelastningen

Det fremgår av andre ledd § 5 b i lov om offentlige anskaffelser (LOA) at oppdragsgiver kan erstatte eller kombinere klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen dersom dette gir en bedre klima- og miljøeffekt enn å ha det som tildelingskriterium. Under redegjøres det nærmere for vurderingene som er gjort.

For denne konkurransen er det klart at klima- og miljøkrav i kravspesifikasjonen vil gi en bedre klima- og miljøeffekt enn ved bruk av tildelingskriteriene. Bakgrunnen for dette er kunnskapsgrunnlaget PFT har innhentet gjennom markedsdialogen. DFØs konkurransedokumenter fra 2026 for rom og frokost viser at dette markedet er relativt modent, og at det har jobbet systematisk med å redusere klima- og miljøbelastninger siden den første statlige fellesavtalen på området ble inngått, blant annet gjennom konkrete tiltak og omfattende miljøsertifisering. Ettersom leverandørene innen rom og frokost i praksis i stor grad er de samme som leverandørene innen kurs- og konferansetjenester, legges det til grunn at markedet for denne konkurransen er tilsvarende modent. Dette støttes av gjennomgangen av andre oppdragsgiveres anskaffelsesdokumenter innen kurs- og konferansetjenester, hvor de oppdragsgiverne som stiller klima- og miljøkrav som minstekrav, begrunner dette med at markedet er modent og at det gir en bedre klima- og miljøeffekt enn tildelingskriterium.

Offentlig sektor har stilt miljøkrav i ulike varianter til markedet gjennom flere år, noe som gir grunnlag for å tro at markedet vil innfri de fleste av etterspurte minstekravene i kravspesifikasjonen. Basert på dette fremstår det også som at markedet gjennom de senere år har utført en rekke tiltak for å redusere klima- og miljøbelastningene. Det knytter seg i stor grad til de nevnte klima- og miljøbelastningene som det vises til over. Riktig nok er det noen nyanser og forskjeller mellom hva vi vet om minimumsnivået av oppfyllelse. Vi erfarer at ulike hoteller og ulike sertifiseringer kan ha forskjellige innbyrdes vektlegging av de vesentlige klima- og miljøbelastningene, men vi kan overordnet sett konkludere med at det er et modent marked.

Dersom oppdragsgiver benytter klima- og miljø som tildelingskriterium overlates det til den enkelte leverandør å avgjøre hvilken klima- og miljøeffekt som tilbys. PFT ville da ikke kunne sikre at samtlige leverandører opprettholder et tilstrekkelig nivå. Det å stille minstekrav vil derfor gi en bedre og reell miljøeffekt. Ved i stedet å stille klima- og miljøkrav som minstekrav i kravspesifikasjonen sikrer PFT at samtlige leverandører oppfyller et fastsatt nivå, uavhengig av pris og uten at oppfyllelsen overlates til leverandørenes eget skjønn. Dersom tildelingskriterier hadde blitt benyttet i konkurransen, så kan det i teorien gi dårligere oppfyllelse på miljøkriteriet hos en leverandør fordi det utjevnes av en lavere tilbudt pris